

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

A felkavart mocsár

A genfi népszövetségi szinjátek első felvonása véget ért. A hatalmak elhatározták, hogy a német-osztrák vámunió tervét a hágai nemzetközi bíróság elé terjesztik és az lesz hivatva megmondani, hogy Németországnak és Ausztriának joguk van-e, hogy egymásnak más államoknál nagyobb gazdasági kedvezményeket adjanak, illetőleg az egymás közötti viszonylatban a vámhatárokat eltöröljék. Ebben a sóhivatali jellegű határozatban mindenki megnyugodott és a Népszövetség ártérhetett a másik kérdésre, hogy miként lehet a leszerelés problémáját akként megoldani, hogy a határozat szép is legyen, jó is legyen, csak éppen leszerelés ne legyen belőle.

Míg azonban a Népszövetség ezzel a nagy horderejű kérdéssel van el foglalkozva, érdemes küssé visszapillantani a német-osztrák vámunió tervének alakulására és a belőle kirobant szenvedélyes vitákra, amelyek mindennél jobban dokumentálják Franciaországnak a német megerősödéssel táplált aggodalmát. Amikor egy szombati napon Németország londoni, párisi és római nagykövetei megjelentek az illető országok hivatalaiban és bejelentették, hogy Berlin és Bécs között elvi megegyezés jött létre a vámunió dolgában, a francia közvélemény, vagy talán a közvéleménynek a hivatalosan irányított része egyszerre felhorkant, hogy ez a versaillesi és st. germaini békeszerződésekbe ütközik és ezt Franciaország minden körülmények között meg fogja akadályozni.

Közben teltek azonban a napok és hetek, forgatják ennek a két szerződésnek a lapjait és kiderült, hogy a szerződés alapján a német-osztrák vámuniót megakadályozni nem lehet. A külvárosi békék guzsbakötötték ugyan a legyőzötteket minden képzelt módon, de erre az eshetőségre nem gondoltak. Sehol a szerződésekben elítélve nincs, hogy a legyőzöttek vámunióra ne léphessenek egymással. Nyilvánvaló volt, hogy Curtius és Schöber azért választották a csatlakozásnak ezt a módját, mert itt találták a szerződés drótsövényeiben azt a rést, melyen keresztül kezét nyujthatnak egymásnak.

A dolognak ebben a stádiumában ment a francia politikának segítségére Angolország. A mód, ahogy az angolok ezt cselekedték, szinte rávilágít a két nemzetnek még gondolkodásbeli és jellembeli tulajdonságaira is. Az angolok egy pillanatra se hivatkoztak a békeszerződésekre, nem dörögtek nagy szavakat, nem beszéltek megakadályozásról, ellenben azt mondták, hogy meg kell vizsgálni az 1922 évi genfi protokollumot, amelyben Ausztria kötelezettségei teljesítését vállalta magára. Ez az irányadó és nem a békeszerződések.

Mi tulajdonképpen ez a genfi protokollum? Erre körülbelül azzal a történelmi megállapítással lehet felelni, hogy Ausztria átugorosan három eszten-

dönkint ki szokta kiabálni a világba, hogy Németországhoz csatlakozik és minden egyes alkalommal enged az okos szónak és — nem csatlakozik. Igaz, hogy ez nem történik ingyen. A makrancos gyerek kap egy stanclicukrot, hogy ne ordítson, Ausztria pedig kap egy kölcsönt, hogy elhallgasson. Így jutott Ausztria már 1922-ben, minden szanalást, minden népszövetségi rendezést megelőzően 650 millió aranyfrankhoz. A jegyzőkönyvben, amelyet ennek a 650 millió franknak a kiutalásáról felvettek, van benne, hogy Ausztria addig nem változtathat gazdasági politikáján, amíg ez a kölcsön fennáll, illetve míg a tőkét kamatostól vissza nem fizeti. Minthogy pedig erre Ausztria jelenlegi pénzügyi helyzete mellett semmi kilátás nincs, nem lehet megkötni a német-osztrák vámuniót.

Mit jelent ennél fogva ez a protokollumra való hivatkozás? Azt, hogy Németországnak megvan a teljes cselek-

vési szabadsága, köthet vámuniót akivel akar, léphet egyezsége Dániával, Svájjal, Franciaországgal, vagy Belgiummal, ha ugyan azoknak tetszik, csak éppen Ausztriával nem. Ausztria az, akinek szerződési szabadsága korlátozott. Ez a korlátozás pedig nem nemzetközi és közjogi természetű, hanem olyan, mint mikor az adóslevél köti meg valakinek a kezét. Ha Gelb Mór a Kisbörögözi Nyuzdabank m. sz. számlájára kikötheti, hogy amíg adósságát vissza nem fizeti, nem mehet tőzsdézní. Nem a tőzsde van elítélve, hogy Gelb Mór tettei sorában tisztelje, hanem Gelb Mór köti a szanalás adóslevele. Pontosán ez most Ausztria esete. A genfi adóslevelet fogja a hágai nemzetközi bíróság minden vonatkozásában vizsgálat tárgyává tenni.

De ha így a német-osztrák vámunió dolga egynehány esztendőre el is van intézve, a kérdéssel felkavarása nem árthatott nekünk, akiknek az európai mocsár minden megbolygatása csak

hasznunkra lehet. A terv ugyanis nemcsak idegességet és ijedelmet váltott ki Franciaországban, de megértette a francia pénzügyi és politikai körökkel, hogy tenni kell valamit, ha nem akarják, hogy a dunavölgyi kaos nekik kellemetlen tömörüléssé kristályosodjék ki. Egyszerre megszülettek a francia ellentervek és ezekbe az ellenalakulásokba csábítanak bennünket, Ausztriát, Jugoszláviát és Romániát. Sőt ráeszméltek Párisban még arra is, hogy abból az 56 milliárd aranyból, amely a francia bank pincéiben kamatoztatlanul, holt tőke gyanánt hever, kellene valamit juttatni ide keletre is. Ez a magyarázata a francia politika változásainak és azoknak a tapogatódzásoknak, amelyek egy esetleges francia kölcsön ügyében megindultak. A német-osztrák zivatar után a beborult és tisztulni kezd. A barométer állása még változó, de a láthatár szélén megjelent már az első reménység.

A miniszterelnök és pénzügy miniszter leiratban megköszönte Bács-Bodrog vármegye közönségének az üdvözlést.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának legutolsó ülésén lelkesen ünnepelte gróf Bethlen István miniszterelnököt miniszterelnökségének tíz éves évfordulójára alkalmából. A közgyűlésen Rosenberg Mátyás méltatta a miniszterelnök előválasztott érdemeit s javasolta, hogy a miniszterelnököt a közgyűlésből üdvözöljék.

Ugyanezen a közgyűlésen Almásy Imre, Jánoshalma község bírja a földtehermentesítési törvényt méltatta, ő meg azt javasolta, hogy ebből az alkalmából a megye közgyűlése ugyancsak táviratilag üdvözölje dr. Wekerle Sándor pénzügyminisztert.

A két üdvözlő táviratot el is küldte Bisztray-Balku Gyula főispán. Az üdvözlésekre most a következő válaszok érkeztek a miniszterelnöktől és a pénzügyminisztertől:

Magyar királyi miniszterelnök.

Bács-Bodrog vármegye közönségének Baja.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága szives volt engem miniszterelnökké történt kinevezetésem tizedik évfordulójára alkalmából üdvözölni.

Amidőn ezért a t. Törvényhatóságnak őszinte köszönetet mondok, nem mulaszthatom el, hogy egyáltalán ama reményemnek is kifejezést adjak, hogy a haza javára irányuló működésében a t. Törvényhatóság hazafias együttműködésével a jövőben is támogatni.

Budapest, 1931 évi április 28-án.
Hazafias üdvözléssel
Gróf Bethlen István
miniszterelnök.

Magyar királyi pénzügyminiszter.
Bács-Bodrog vármegye közönségének Baja.

Őszinte örömmel vettem kézhez a vármegye közönségének a földtehermentesítés elmozdítására szükséges intézkedésekről szóló törvényjavaslatnak a képviselőház által történt megszavazása alkalmából küldött üdvözlő sorait.

A vármegye közönségének bizalomnyilvánítását igen nagyra értékelem s ugy ezért, mint a szives üdvözlésért hálás köszönetemet fejezem ki.

Budapest, 1931 évi április 17-én.
Dr. Wekerle Sándor.
pénzügyminiszter.

Május csodát művelt a földeken.

A hosszú tél és tartós hideg miatt katasztrófális termés elé néztek a gazdák, de a korai nyár, a meleg idő és a májusi esőzések úgy megjavították a termés kilátásokat, hogy jó közepes buzatermesre van kilátás.

Azt tartja a magyar közmondás, hogy a májusi eső minden cseppje aranyat ér. És van is benne valami, mert, amikor kiadós májusi esők áztatják a földeket, mezőket és réteket, a föld bő termésrel hálálja meg az embernek a rá fordított munkát és az égi csatornák bő áldását.

A magyar gazdát így május végén nem igen érdekli más, mint az, hogy mi történik a földeken. Hiába alacsony a gabona ára és hiába állott be a krízis a mezőgazdasági termények értékesítésében, mégis minden gazda azt

kívánja, hogy bár nagyon bőséges termés jutalmazná a munkáját. Politika, adó, közélet, kis és nagy fájdalmak most mind nem érdeklik a gazdát, csak a buza, a rozs, az árpa, a kukorica és általában a föld hozama.

A hosszú ideig tartó tél és a tartós hidegek miatt májusban még azt hitték rettegve a gazdák, hogy katasztrófális buzatermes lesz az idén. A hirtelen beköszöntött nyár és május azonban csodát művelt. A kedvező májusi időjárás, a nap zsendítő sugarai és a kiadós esők megtették a hatásukat.

A buza mindenfelé erőteljesen fejlődött és sokkal szebben mutatkozik, mint tavaly ilyenkor, mert az idén szépen meg van az is, ami tavaly hiányzott, a sarju, ami a terméseredménynek 20-25 százalékát teszi ki, illetve ennyivel növeli, azonkívül, hogy a szalmatermes is dusabb lesz. Buzából igen jó közepes termésre van kilátás, ha a mostani mederben halad tovább a buza fejlődése és sem hirtelen szárazság, sem pedig jég nem tarolja le ezeket a terméshez fűzött reményeket.

A rozs termés a közepesen aluli lesz, mert már május elején kihányta a kalászát s így oly időben következett be a kalászképződés, amikor a jó idő nem tudott fejlődésére olyan hatással lenni, mint a buzára. A rozs ritka, és sokhelyütt ablakos és alacsony. Ezek a kedvezőtlen perspektivák befolyásolták az utóbbi napokban a rozs áralakulását s idézték elő azt a jelenséget, hogy a rozs dragább lett, mint a buza.

Evvel szemben a kukorica évek óta nem volt olyan szép, mint most. Ha a fejlődése megmarad ebben az egyenletes mederben és az időjárás szépsége nem befolyásolja, — igen jó termésre van kilátás.

A kapás növényeknek és veteményeknek is rendkívül kedvezett az időjárás s az utóbbi héten csaknem naponta megismétlődő esőzésekre a

Költözködünk! Nyárra nagyon olcsón vásárolhat cipőt, szandált, keztyűt, harisnyát, fehérneműt, mert üzletelnk átszervezése folytán külön árkedvezményt nyújtunk!
Fenyvesi Áruház Fischer Pál Rt. BAJA.

Helyárok:
60 f-től
2:40-ig.

FALUDI VILÁGCIRKUSZ

Pénteken, május 29-én este fél 9 órakor tartja nagy megnyitó diszelőadását. Világvárosi műsor, olcsó helyárok, 100 főtől álló személyzet, 20 tagból álló saját zenekar.

Minden
este 6-7-ig
térzene.

növésük olyan lendületet vett, ami a legjobb kilátásokra jogosítja fel a gazdákat és kertészeket.

A szőlő szépen fejlődik és mutatkozik. Jó eredménnyel kecsegtet. Csak azután ára is legyen.

A szőlő fakadása az elhuzódó tél miatt az idén három héttel elkésztett, ezt azonban részben behozta a májusi igen kedvező esős és meleg időjárás, úgy, hogy még azt is lehetségesnek tartjuk, hogy a szőlő virágzása meginduljon rendes dátumán — június 14-én — s a korai fajok virágozni kezdenek. A fürt hozama — amennyiben most már megítélhető — jó közepes termésű és az időjárás jellege arra enged következtetni, hogy a peronosporával sem lesz sok bajunk. Mindenesetre az első permetezést a jövő hét folyamán el kell végezni és azután nyugodtan várhatjuk az elvirágzást. A borárak változatlanul alacsonyok, pedig nagyobb készletekről nem le-

het szó. Remélhető azonban, hogy az új bor legalább is leszállított fogyasztási adó mellett kerül forgalomba, ami feltétlenül emelni fogja a termelői árat. Részünkről azonban a fogyasztási adó teljes eltörlesztésében látjuk a szőlőgazdasági válság megoldását.

A gyümölcs kilátások elég jók. Megfelelő jó termés mutatkozik mindenből, csak kajszinbarackból és meggyből lesz kevés.

A terméskilátások felett tartott szemle során nem lekiacnyítandó az a körülmény sem, hogy az idén minden baj nélkül múlt el az öt fagyos szent: Szervác, Pongrác Bonifác, Zsófia és Orbán és az sem, hogy eddig a május hirtelen felmelegedéssel együttjárt időjárás zavarok és zivatark nem hoztak eddig sehol sem jeget. Ha a mostani időjárás még két hétig így tartana, rekord-termésről is lehetne beszélni, — mondotta nekünk egyik gazda ismerősünk.

Az Omke bajai csoportjának választmánya az általános vasárnapi munkaszünetről és a kiskereskedői hitel folyósításáról tárgyalt.

Az Omke bajai csoportja kedden este a Nemzeti Szállóba külön termében választmányi ülést tartott Klein Emil elnökletével, amelyen két fontos kérdést vettek tárgyalás alá. Az egyik ügy volt a vasárnapi általános munkaszünet, amely kérdésben már több ízben indítottak mozgalmat, mindez ideig eredménytelenül. A választmány most sem hozott határozatot ebben a kérdésben, hanem levette napirendről a későbbi időpontra tűzte ki tárgyalásra.

A második fontos kérdés a kiskereskedelmi hitelnyújtás kérdése volt. Klein Emil ismertette a szegedi kereskedelmi és iparkamarának ez ügyben az Omke bajai csoportjának választmányához intézet átiratát, amely azt tartalmazta, hogy a Pénzügyi Központ hajlandónak nyilatkozott arra, hogy vidéki tagjainak 25 millió pengő erejéig kiskereskedelmi hitelkereteket bocsájt rendelkezésre avval, hogy minden egyes intézet saját hitelkeretén belül netán szenvedett veszteségét a folyósított összeg 20 százaléka erejéig számolhatja el a veszteségi alap terhére.

A leirat szerint a kölcsönök után a Pénzügyi Központ által kijelölt ingatlan fedezet esetén a mindenkori hivatalos bankkamatlábát 2 százalékkal, kéziról, könyvkövetelés leszámítolása, két kezes, áruváltó, vagy hasonló fedezetek esetében legfeljebb 3 százalékkal és a fentiekől eltérő fedezetek nyújtása esetén 4 százalékkal megha-

ladó kamatot számíthatnak.

A hitelek folyósításánál a kamarák szerepe mindössze a hitelígénylek kiskereskedői minőségének igazolására szorítkozik, az igénylések cenzurázását pedig a kijelölt pénzügyintézetek végzik el és a hitelígénylések is jövőben kizárólag a folyósító pénzügyintézetnél terjesztendő elő. A leirat szerint a visszafizetés időtartamát másfél évben szabják meg, de indokolt esetben hosszabb időre szóló visszafizetési terminus is engedélyezhető, méltányos esetekben az időközi törlesztésre is halasztás adható, sőt ha a kiskereskedő bepereltetik és ennek megtörténte után időközben részletfizetési kötelességeinek eleget tesz, a hitel visszaállítható.

A Pénzügyi Központ közlése szerint — miként azt már a F. M. jelentette, — Bács-Bodrog vármegye és Baja város területén a kölcsönök folyósítását a Bajai Takarékpénztár Rt. Baja eszközi. A hitel összeg 35,000 pengő.

Az Omke bajai csoportjának választmánya úgy határozott, hogy figyelmeztette minden kiskereskedőt aki igénybe akarja venni ezt a kiskereskedői kölcsönt vagyoni viszonyaihoz mérten, az forduljon az Omke csoport ügyvédséhez, dr. Sándor Imre bajai ügyvédhez, aki ez ügyben mindenképpen felvilágosítást megad és díjmentesen eljár a igénylési ügyekben.

160.000 pengős deficit veti előre árnyékát a város jövő évi háztartási költségvetésében.

A városháza egyes ügyosztályai elkészítették a maguk jövő évi igényléseit tartalmazó kimutatásait s azokat beszovalgáltatták dr. Vojnics Ferenc polgármesternek, aki Puhala Tibor városi főszámvévővel tárgyalta meg nagyjából az 1932 évi városi háztartási költségvetést, amely főbb vázában már készen is van. Mielőtt végleges formát kapna a költségvetés, előbb egy bizalmas értekezlet fogja letárgyalni, utána pedig a már provizorikus formában elkészített költségvetést betérjesztik a város pénzügyi és gazdasági bizottsá-

ga elé. Az 1932 évi költségvetés összeállításakor mintegy 160,000 pengő deficit mutatkozik a bevételi és kiadási tételek között.

A tárgyalások célja az, hogy eldöntés, mely bevételi források fokozásával és mely kiadási tételek csökkentésével fogják tudni a város háztartási költségvetésének pénzügyi egyensúlyát biztosítani. Amint a bizottság letárgyalási retortáin átessik a jövő évi költségvetés, akkor fogja a város kinyomatni s a közgyűléssel és közgyűléssel letárgyalni.

Az igazságügyminiszter teljes nyári törvénykezési szünetet vezet be a jövő évtől kezdve június hónapban.

Az idén próbálják ki az új rendszer előnyeit és hátrányait. A bajai törvényszéken és járásbírószágon is megkezdették erre vonatkozólag a statisztikai adatok gyűjtését.

A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény jogot ad az igazságügyminiszternek, hogy egyes szervezeti kérdésekről rendeletileg intézkedjék. Az igazságügyminiszter egyik ilyen rendelete a nyári törvénykezési szünetről szól. A rendeletet megkapta már a bajai törvényszéki kirendeltség és a bajai járásbírószágon is. Arról van szó a rendeletben, hogy egész június hónapban teljes törvénykezési szünetet tartanak, amit úgy kell érteni, hogy sem a járásbírószágon, sem a törvényszék nem tartanak tárgyalásokat sem a bűntető sem a polgári szakon.

A rendelet megemlíti azt is, hogy a teljes egy havi törvénykezési szünetet tulajdonképpen csak a jövő évben fogja életbe léptetni az igazságügyminiszter, de már most azt kívánja, hogy a járásbírószágon és törvényszékeken már az idén gyűjtsenek adatokat arra vonatkozólag, milyen hatása lesz az új rendszernek: a júniusban életbeléptetendő teljes nyári törvénykezési szünetnek. Ezt persze úgy kell érteni, hogyan fogadja majd azt a jogászvilág: az ügyvédek és hogyan fogadja a jogkereső közönség.

Ezenkívül az adatgyűjtésnek az igazságügyi belső adminisztrációra is ki kell terjednie és pedig arra, hogy

az egy havi igazságügyi szünet megnyírá befolyásolja a ügymenetet, mennyi ügy marad a szünet előtt elintézetlenül és fokozza-e a bírák és a kezelő személyzet munkaképességét a szünet előtt az életbeléptő rendelet.

A bajai járásbírószágon és a törvényszéken már meg is kezdték erre vonatkozólag az adatgyűjtést. A június havi teljes nyári törvénykezési szünet csak a jövő év júniusában lép életbe.

— A Nemzeti Kaszinó lyceális előadása. F. hó 30-án szombaton lesz a Nemzeti Kaszinónak a tavaszi évadot bezáró utolsó lyceális, mely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, mert azt városunk népszerű és kiváló tudásu orvos dr. Grauaug Ármán tartja. Ezzel, a nyári strand életre való tekintettel, a Nemzeti Kaszinó elnöksége, úgy a csütörtök esti kártya összejöveteleket, valamint a lyceális előadásokat öszig beszűnteti. Dr. Grauaug Ármán szabadelőadásának tárgya: Néhány szó a jellemalakulás biológijáról. A Nemzeti Kaszinó tagjai és családtagjainak szóló névre címzett meghívók már szét lettek bocsájtva és a Nemzeti Kaszinó elnöksége ezuton is meghívja tagjait és családtagjait a szabadelőadásra. Az előadásban belépőjegy nincs.

A hadiárva és hadigymolt gyermekek ipari és intézeti elhelyezése.

A nagy világegésnek sok ezer áldozatáról, a szegénysorsu hadiárvaokról a magyar állam mintegy 10 éve tervszerűen gondoskodik azáltal, hogy őket hajlamaiknak megfelelően iskoláztatja, vagy valamely iparra kitaníttatja és a közélet hasznos, munkás tényezőjévé emeli. Egyik ilyen intézmény a székesfehérvári m. kir. Vass József hadiárva intézet, ahol 240 hadiárva nyer 16 különféle iparban elméleti és gyakorlati képzést. Ez év június második felében ezek közül a növendékek közül 84-et avat segédde az intézet és bocsájt ki az életbe. A súlyos gazdasági viszonyok miatt azonban igen nehéz az elhelyezkedésük. A nemesen gondolkodó magyar iparosságnak a támogatására van szükség, hogy ezeket a kiválóan képzett magyar fiukat a megérdemelt kenyérkeresethez juttassák és további életsorsukat biztosítsák. A különböző harcateren hős hálaft halt, vagy megrokkant magyar apák serdülő árvaí, fiaí szerény igényükkel, szorgalmas munkásságukkal csak egyszerű megélhetésüket és létfenntartásukat óhajtják biztosítani. Ezek az iparos segédékké avatandó ifjak a következő szakmákból kerülnek ki: Asztalos, fa- szobrász, faesztergályos, keramikus (kályhás), géplakatos, mázólo, kárpitos, cipész, villany szerelő, bogrnár, kovács. Azon iparosok, akik ezek közül a fiatal segédékek közül valamelyiknek az alkalmaztatását vállalják, ebbeli szándékukat a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál jelenthetik be, ahol egyben a részletes körülményekről is tájékoztatást nyerhetnek.

Itt említjük meg azt is, hogy a nép-

jóléti minisztérium az eddigi gyakorlatól eltérőleg a hadiárva és súlyosfoku hadirokkantak gyermekei számára az 1931/32 iskolai évre betöltésre kerülő férőhelyekre — ezek csekély számára való tekintettel — nem fog pályázatot hirdetni. Kívánatos a vonatkozó kérvényeket legkésőbb május 30-ig benyújtani. Minden elhelyezni kért gyermeke vonatkozólag külön kértet kell beadni és megjelölni az intézetet, amelynek létszámába való felvételre a kérés irányul. A betöltésre kerülő intézeti férőhelyekről stb. a népjóléti minisztérium (Budapest II. Lánchid-utca 2.) kérésre tájékoztatást küld. Bővebb tájékoztatást nyújt Baja város népjóléti ügyosztálya.

Ez ügyben egyébként Bács-Bodrog vármegye alispánja rendeletet adott ki a megye minden községe előjáróságának is, amit a megye hivatalos lapjának legutolsó száma közöl.

Ma délelőtt Bajára érkezett dr. Walkó Lajos képviselő.

A mai napon a déli órákban Bajára érkezett Baja város nagynevű országgyűlési képviselője, dr. Walkó Lajos volt külügyminiszter, hogy választóival felvegye a kapcsolatot. Dr. Walkó Lajosról mindenki tudja, hogy a múltban is mindenkor a legnagyobb készséggel állt a kerület választó közönségének ügyes-bajos dolgaiban rendelkezésre és a jövőben is mindig szíves örömet látja el a bajaiak dolgait.

Édes tejszimből készült

csemege teavaj 1 kg 4.60 pengő

NEMES és STRAHL-nál. Telefon 187.

Dr. Walkó Lajost Bajára való érkezésekor a város vezetősége fogadta. Utána dr. Walkó Lajos felsietet a városházán a főispáni hivatalba, ahol megkezdődött a fogadtatás.

Dr. Walkó Lajost Baján tüntető szeretettel és lelkesedéssel fogadták, úgy, hogy nyilvánvaló, hogy dr. Walkó Lajost Baján újból egyhangulag fogják megválasztani.

Magas feszültségű (ZEILEIS)

villanyárammal való gyógyintézet június 1-én megnyílik Deák Ferenc-utca 23 sz. alatt. Vezető orvos dr. Kovács Elek.

Ha épít, építsen
fával égetett téglával,
mert az
salétrommentes.

Hódifarkú és hornyolt cserép
Küttégla

Hatsarkos járdatéglák
Mindeféle chamotte téglák.

Cementárúk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Kütyürúk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Siremlékek
Sirbefedések
Sirkeretek
Esovízmedencék

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granito
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránpapír

Megrendeléseket felvesz

Grünhut és Társa
Grünhut Miksa Fiai
cég, telefon 111.

Polgár Gyula

Türr István-u. 5, telefon 234.
Gyári telefon 160.

Vége a cigányok kóbor életének.

A kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz, amelynek értelmében cigányok részére a jövőben vándoripari és házalási engedélyt csupán annak a vármegyei törvényhatóságnak területére korlátozva adható, amely törvényhatóság területére az illetőnek rendes lakhelye van.

Ha a vándoripari, vagy házalási engedélyt kérelmező cigány törvényhatósági joggal felruházott városban lakik, a vándoripari vagy házalási engedély — ha az említett tevékenység a város területén megvan engedve — a város területére s egyben ama vármegyei törvényhatóság területére is vonatkozik, amely vármegyében az illető város fekszik.

A vándoripar, vagy házalási engedéllyel rendelkező cigányok foglalkozásuk gyakorlása közben csupán egyedül járhatnak; segédet még a házaló cigányok sem tarthatnak, családtagjikat nem vihetik magukkal és foglalkozásuk gyakorlása céljából járművet nem használhatnak.

HÍREK.

— **Évzárás és félévétel a gimnáziumban.** A mai napon befejeződött az iskolai munka a gimnáziumban, hogy az építés munkája annál zavartalanabbul legyen folytatható. Vasárnap, 31-én 8 órakor lesz a hálaadó szentmise, utána megkapják a tanulók bizonyítványukat. Ezután ünnepélyt nem tarthat az intézet, mert nincs már sem udvara, sem tornaterme, ahol a szülőket is vendégül láthatná. A jutalmakat, adományokat a bizonyítvánnyal együtt az osztályfőnökök osztják ki és utána elbocsátják a tanuló sereget a hosszú, négyhónapos vakációra. — A félévétel a gimnáziumban a következő időben történik: június 5-én, péntekkor egy hétre lesz a félévétel a II-VIII., még pedig 8-tól 10-ig a II-VI., 10-től 12-ig az V-VIII. osztályra. Mivel az elemi iskolák csak júniusban zárnak, az I. osztályra a félévétel július 4-én történik. Az élelji félévételről és beírásról később történik majd intézkedés. Bővebb adatokat az intézeti értesítő: „Tájékoztató” című fejezete nyújt.

— **Kinevezték az új bajai ügyészt.** A hivatalos lap közli, hogy a kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Gál Károly egri járásbíróssági titkárt a székszárdi kir. ügyesség bajai kirendeltségéhez kir. ügyésszé nevezte ki.

— **A körletparancsnok Baján.** Dr. Shvoy Kálmán altábornagy, vegyes dandár és a szegedi körlet parancsnoka csütörtökön este Bajára érkezett s itt ma a helyőrség felett szemlét tartott.

— **Értesítés.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének elnöksége kéri az egyesület tagjait, hogy május 31-én d. u. 4 órára a Polgári Olvasókör külön termében megjelenni sziveskedjenek, honnan testületileg fognak a protestáns temetőbe kivonulni, hol pontosan fél 5 órakor kezdődő sírfelavató kegyeleti ünnepségen vesznek részt. Ezen ünnepség után a városháza előtt d. u. 6 órakor tartandó hősök emlékülésén fogunk testületileg megjelenni. MANSz.

— **Zsirszodaoldatot ivott egy elkéseredett asszony.** Csütörtökön este hét óra után néhány perccel a Homokvárosba hívták a mentőket a Rózsa utca 4 szám alá, ahol öngyilkossági szándékból nagy mennyiségű, erős oldatu marólugot ivott meg Kiss Antalné, egy 36-40 év körüli asszony. Kiss Antalné nagyon el volt keseredve a sorsa miatt s ezért nyult a mérgező pohárhoz. Az öngyilkossághoz kivonult az államrendőrségek bünyűügyi osztályának inspekción detektívje is, aki meg is találta a zsirszodaoldatot tartalmazó üveget. A mentők eszméletlenül állapotban szállították a kórházba. Állapota reménytelen.

— **Nagy katonai beruházások Csehországban.** Viskovszky nemzetvédelmi miniszter kijelentette, hogy 1931 januártól májusig a nemzetvédelmi minisztérium különböző katonai szükségletek szállítására 247.800.000 koronát fordított, ebből közel 52 millió korona textilárakra, 14 millió korona kocsikra és motorkocsikra esett. Csehszlovákiában a hadgyakorlatok idejét megváltoztatták, ezután nem mezőgazdasági munka idején, hanem áprilisban tartják meg a hadgyakorlatokat.

— **Csökken a kanyaró.** A megye keleti községeit egymásután járta végig a kanyaró járvány. Bácsalmáson annyira lokalizálódott, hogy megszűntnek tekinthető, de viszont most egymásután terjed a kanyaró Csikérián, Kunbaján, Madarason, Kelebián és Jánoshalmán, de megnyugtató az is, hogy a kanyaró már ezekben a községekben is lohadófélben van.

— **Pörköltkivé elismerten legjobb Nemes és Stráhl-nál.** Telefon 187.

— **Étvágytalanságnál,** rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorője megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolút meg b i z h a t ó hashajtó. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertüzletekben kapható.

— **Ki építi a bácsalmási járási székházat?** A bácsalmási járási székház építési munkálatait a május 7-én megtartott szűkebb körű meghívásos versenyfolytatás alapján a legolcsóbb ajánlattevő **Lakos István és társa halasi cégnek** ílte oda dr. Szabovljevič **Dusán** alispán 34970 pengőről szóló általánjáránálata alapján.

— **Baranya is készül a választásra** Baranyamegye legközelebb rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyetlen tárgya dr. vitéz Keresztes-Fischer Miklós pécsváradi és Bognár Gyula szentlőrinci főszolgabíróknak az 1929 évi XXX. ic. 72 §-a alapján más járás élére való áthelyezése. Mindkét főszolgabíró ugyanis fel akar lépni képviselőnek s az új közigazgatási törvény szerint ezt csak az esetben tehetik meg, ha előbb más járás élére helyeztetik magukat.

— **A Faludy-cirkusz Baján.** Ma délelőtt érkezett Bajára az ország egyik legnagyobb cirkuszvállalata: a Faludy cirkusz, amely ma este fél 9 órakor tartja megnyitó díszelőadását szenzációs műsorral. A műsorból kiemeljük az Amerikából visszatért nyolc Faludynak akrobata mutatványait, a légtornászmutatványokat, az embertutánzó majom csoportot, amely az egyetlen légtornász majomcsoport az egész világon. Megkapóak lesznek Hartwig élő márványszobrai s a vig köszörűsök mutatványa. Nagy tetszésre számíthat Jancsi énekes bohóc, a római gladiatorokat utánozó szám, az amerikai excentrikusok mutatványa a szabadon idomított fajúlovakkal végzett produkciók, a magasan végzett vakmerő erőmutatványok a kézequilibristák és a zenebohócok száma. Játék alatt és szünet közben nagyszerű Auguszto és bohócok szórakoztatják a közönséget. A helyárak 2,40, 2, 1,60, 1,20, 0,90 és 0,60 pengőbe kerülnek. A cirkusz három napig marad Baján. Szombaton és vasárnap este ugyancsak fél 9 órakor kezdődik az előadás, ezenkívül még vasárnap délután 4 órakor lesz előadás teljes műsorral.

DARMOL

AZ IGAZI HASHAJTÓ.

— **A gondozó szülők figyelmébe.** Menhelyi gyermekek nyári ruházatának kiosztása e hó 30-án, (szombat) a városi szegényházban fog megtörténni. Felhívjuk az érdekelt szülőket, hogy a ruhákat vegyék át. Közgyámi hivatal.

Színház.

Ma este Strindberg-bemutató lesz a színházban.

Az Országos Művész Színház ma, pénteken kezdi meg három napos vendéjátékát. A mai napon Agost Strindberg „Pajtások” című három felvonásos komédiája kerül színre. Strindberget az északi népek mély gondolkozóját nem kell bemutatnunk a bajai közönségnek. Az elmúlt években ugyancsak a Szentiványi társulat két mélyhatású drámáját mutatta be: a Haláltáncot és az Apát. Strindberg a modern színműirodalom legkiemelkedőbb művelője volt. Viszont felesleges az is, hogy Szentiványi Béláról és jeles gárdájáról dicsőretet zengjünk. A kitűnő Strindberg-komédia és Szentiványi Béla önmagukban hordják dicsőségüket. A darab főszerepeit Szentiványi Béla és Vághy Panni adják, míg Matolcsi Erzsébet pompás komikus vénájáról fog bizonyoságot adni. Kiseb-nagyobb szerepekben részt vesz

URÁNIA

Május hó 30-án, szombaton
d. u. 6 és fél 9-kor
május 31-én, vasárnap
d. u. fél 4, 6 és este fél 9-kor

Kárpátoktól Isonzóig

A világháború fenséges drámája, a magyar hősiesség nagyszerű filmje 10 felvonásban.

Przemysl, Lemberg, Gorlice, a Kárpátok, Doberdó, Isonzó, Piave, Görz, Luck, Ivangorod
Véráztatta földje vonul el előttünk, helyszíni felvételekben a magyar katona háborús tragédiája során.

Kisérő filmje:

ZORO és HURU
A
futball-
hősök.

Vigjáték 10 felv.

Kedvező idő esetén az esti előadások a kertben tartatnak meg.

H i r a d ó.

az első előadásán az egész művész gárda.

Szombaton a modern magyar irodalom egyik legszenzációsabb alkotása, Mihályi Istvánnak „Béla, aki 26 éves” című mai életképe kerül színre a főszerepekben a kiváló Szentiványi párral, de ugyanebben a darabban remek feladatokat oldanak meg körmives Sándor, Vághy Panni és Bihari László.

Vasárnap már bucsuznak is Szentiványiék. Drégely Gábornak a „Kisasszony férje” című rendkívül mulatságos vigjátékát választották bucsu előadásul. A darab főszerepeit Szentiványi Béla, Vághy Panni, Kőrmives Sándor, Bihari László, Kallós Emil és Matolcsi Erzsébet alakítják.

A helyárak oly alacsonyok, hogy bizonyosan vesszük azt, hogy a bajai közönség méltányolni fogja mindhárom előadást s igénybe fogja venni a kivételes kedvezményt s tömegesen fogja felkeresni Szentiványiék előadásait, amire egyébként a jeles művészgárdára is szolgált.

A jegyek váltása ma délután öt órakor kezdődik.

Az Eternit-pala beszerzésénél feltétlen figyelemmel kell lenni arra, hogy nem minden pala Eternit és ezért a valódi törvényesen védett **Hatschek-féle**

ETERNIT-PALA

minden egyes lapján dombornyomásban látható az Eternit szó.

Ez a **valódi Eternit csakis a kizárólagos egyedárúsító telepen**

Eternit Udvar

tetőfedő vállalat cégnél

BAJA

Budapesti-út kapható.

Telefon: 2-90.

Egy buterozott szoba

tűrdőszobával a város központjában

kiadó

„Kiadóhivatal.”

Megvételre kerestetik

egy 2-3 lánggal égő díszesebb bronz- vagy sárgaréz LUSTER gázvilágításra.

Lelkiismeretes, gyakorolt

gyermek-gondozónő

csecsemő mellé azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Intelligens leányt

fogorvosi asszisztensnőnek kiképeznek. Cim: Szt. István-tér 5.

Máj. 25-től máj. 31-ig reggel fél 8 óráig

Lovassy Odön és Dr. Geiringer János gyógyszerész patikája tart **éjjeli szolgálatot.**

Az ügyeletes gyógyszerész vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

Bajai és Dely Cementárugyár

(ezelőtt: Bajai Cementárugyár R.-T.)

BAJA.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald-utca 13. Telefon 225.

Ajánlja kitünő minőségű gyártmányait:

Mozaiklapokat, cementlapokat, cementcserepet, kutgyűrűket, cementcsöveket minden méretben, betonkerítéseket és mindenféle cementárut. — Műkőmunkák szakszerű kivitelben.

Állandó raktáron:

Uszódi dunakavics, portland-cement, műközuzalék, cementfesték.

Üzletáthelyezés.

Nagybecsű vevőim szives tudomására hozom, hogy üzletemet május 1-től kezdve a szemben lévő Reiter-féle házba, **Mátyás kir. tér 1. sz.** alá helyeztem át. — Uri divat műhelyemben az az eddiginél is olcsóbban, a legjobb anyagokkal és divat szövetekkel állok a közönség rendelkezésére.

Tisztelettel **Horváth Károly** uri szabó. Baja, Mátyás kir. tér 1.

Pörköltkávé olcsóság!

Az eddig közismert kiváló minőségű kávéink mellett egy olcsóbb, de kitünő zamatu kávé keveréket sikerült forgalomba hozni és ebből

10 dg. 68 fillér

Nemes és Stráhl

fűszer- és csemegekereskedésben.

Stanzolt dobozokat

egy és több színben, nagyon szép kivitelben készít a

CORVIN-NYOMDA, BAJA

Mátyás király-tér 10 — Járásbírósággal szemben. — Telefon 164 szám.

Hölgyek figyelmébe!

„Dauerwellen“

már 10—15 P-ért lehet 6 hónapra szóló **tartógépondolást**

csináltatni Baján

Kemény hölgyfodrásznál, a berlini Henkel tartóshullámosítógépek magyarországi vezérképviselőjénél.

Nézze meg saját gyártmányu **P 5 80-as** mosdóállványunkat. **UTRY PÁL FIAL.**

KENDER ISTVÁN

szobrászati műterme

Baja, Erzsébet királyné-u. 21. (az udvarban)

Vállalom épületek külső és belső díszítését, egyházi és világi szobrok, síemlékek készítését. — Raktáron tartok különféle szobrokat, kertitörpéket és dísz tárgyakat.

Külföldi épületdíszeket, könnyű stukkó mennyezetdíszítéseket,

u. m. rozetták, sarkok, párkányok, lécek stb. Javítást, átfestést jutányos árban

1931. vgh-tói 4591 szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. törvényszéknek 1930 évi P. 8077 számú végzése következtében dr. Lindner Oszkár budapesti lakos ügyvéd által képviselt Vacuum Oil Company javára 387 P. 42 f. törke és több követelés járulékaik erejéig a bajai kir. járásbíróság fenti sz. végzésével elrendelt kiadást szüneteltető 1931. évi márc. hó 20 án lefoglalt 2600 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetvén.

Végrehajtatók, továbbá a foglalási könyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, de csak arra az esetre, ha kiadást megtagadja, a bíróság fenti sz. végzése folytán az árverés elrendeltetvén. Végrehajtatók, továbbá a foglalási könyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, de csak arra az esetre, ha kiadást megtagadja, a bíróság fenti sz. végzése folytán az árverés elrendeltetvén.

T. E. 74. §. Az árverést megelőző 10-ik napon költségek előlegezése mellett érdekeltek bírósági szakértők kérhetnek az érték megállapítására. Baja, 1931. évi május hó 15.

Drescher kir. jbir. végrehajtó, mint bírósági kiküldött.

Uj seprő jól seper, de UTRY-gyártmányu szobaseprő mindig jól seper.

Ára: P. 0-76.

Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Laptulajdonos: **Corvin-nyomda.**